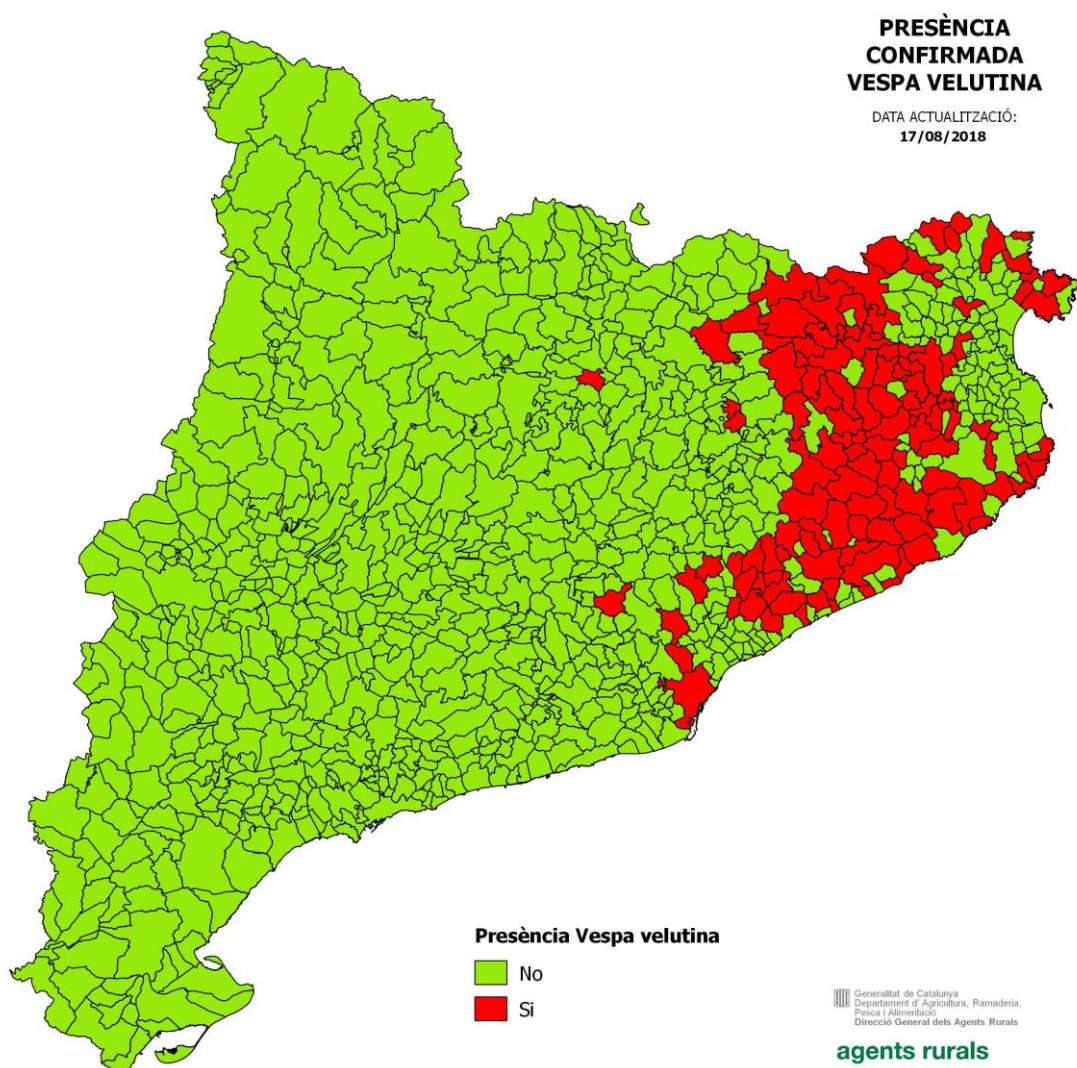


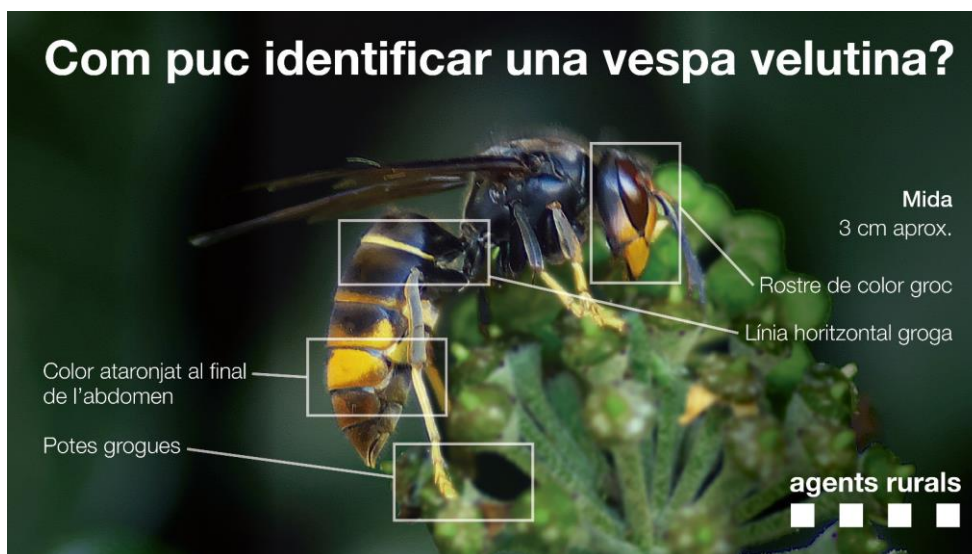
INFORMACIÓ BÀSICA DE LA VESPA ASIÀTICA (*Vespa velutina*)

La **vespa asiàtica** (*Vespa velutina nigrithorax*) és una espècie invasora de mida semblant a l'autòctona vespa xana (*Vespa crabro*). La vespa velutina es va establir inicialment al nord-est de Catalunya (va arribar el 2012) i s'ha anat estenent pel territori. La seva presència ha generat preocupació pel seu efecte envers l'apicultura (ja que la vespa depreda les abelles) i sobre la producció de mel, cera i altres productes apícoles. Aquesta espècie invasora, a més, té efectes respecte a la biodiversitat animal ja que es tracta d'un nou depredador en l'ecosistema. També té un impacte a la salut pública, a conseqüència de les picades, que són doloroses tot i que no són més perilloses que les d'una espècie autòctona.

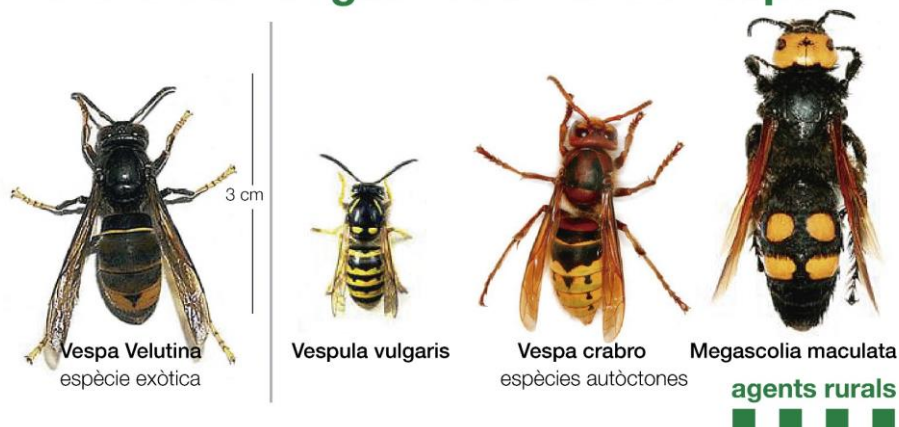


Com és una vespa velutina?

La vespa asiàtica presenta un aspecte més fosc en comparació a les vespes autòctones del nostre país. La varietat *nigrithorax*, que és la que ha arribat a Catalunya, té el tòrax negre envellutat i segments abdominals de color castany



No ens confonguem... amb les vespes



ribetejat amb una fina franja groga. El quart segment de l'abdomen és quasi en la seva totalitat de color groc-taronja. El cap és negre, la cara groc-ataronjada i les potes castanyes al final. La seva mida oscil·la entre els 17 i 32 mm de llargària.

Com puc identificar els seus nius?

La vespa asiàtica instal·la els seus nius sobretot a les branques altes dels arbres, tot i que una petita proporció, els vespers es poden ubicar en construccions, entre matolls o enterrats. L'espècie aprofita les valls fluvials i els arbres de ribera com a via natural de colonització i expansió.

Construeix normalment dos nius. Un de primari, més petit, i un segon que pot arribar a ser molt voluminós (aproximadament 60 cm de diàmetre) **de paper mastegat, amb un orifici petit i lateral de sortida**. Els períodes d'aparició depenen del clima de cada any i poden variar, però habitualment són:

- Al **març**, quan les femelles fundadores surten de la hibernació construeixen uns **petits nius (embrionari), de la mida d'una taronja**, en llocs protegits d'edificis, magatzems, porxos i altres construccions, ruscus buits o altres refugis.
- Al **maig**, les obreres d'aquest niu fabriquen un nou niu (niu secundari, més gran) en una nova ubicació, en el qual s'instal·larà la colònia definitiva.



Il·lustració 1. Niu de vespa velutina.

- A la **tardor** la reina pot produir 200 vespes reines que fundaran noves colònies l'any següent. Abandonen el niu i no serà reutilitzat.
- A l'**hivern**, els mascles i obreres moren en no sobreviure a les condicions hivernals. El 95% de les reines també. De les que sobreviuen, la majoria moren la primavera següent per competència entre reines fundadores.

Què faig si detecto un niu de vespa velutina?

Quan es detecti un niu nou s'ha de comunicar al Cos d'Agents Rurals, on es centralitza la informació. També s'ha de notificar si es detecta un exemplar de vespa asiàtica en aquelles comarques on no s'havia detectat ni comprovat la seva presència.

MOLT IMPORTANT

Aviseu sempre al Cos d'Agents Rurals:

Tel. **93 5617000**

velutinacar@gencat.cat

- En el cas de detectar algun exemplar, no intenteu capturar-lo amb el risc de picada que suposa.
- Només en el cas que es pugui, feu una fotografia de l'exemplar o niu i envieu-la per correu electrònic. velutinacar@gencat.cat
- La persona que detecti un niu ha de mantenir-se a una distància mínima de 5 metres. No us hi acosteu sense l'equip de protecció adequat. No intenteu destruir-lo o retirar-lo sense l'avís previ als Agents Rurals, tant si es tracta d'un niu primari (embrionari) com d'un niu secundari (vesper madur).
- Informeu de la ubicació de l'exemplar o niu (vesper) indicant la localitat, lloc o paratge concret, si és possible amb les coordenades utm: x,y i el possible risc que s'observa.

Qui s'encarrega de la destrucció dels nius?

- Les empreses/serveis especialitzats que estiguin sota supervisió d'Ajuntaments i Consells Comarcals, retiraran el niu que estiguin en zones habitades i representin un perill per a les persones.
- La retirada de nius també la poden realitzar els apicultors de la Xarxa Anti-Velutina.
- Aquells nius que es detectin al medi natural i no comportin perill per a les persones, en cas que procedeixi la seva destrucció i retirada, serà assumida i anirà a càrrec del propietari del terreny agrícola o forestal mitjançant la contractació d'un servei especialitzat.
- Excepcionalment, en casos d'emergència, el cos d'Agents Rurals pot col·laborar amb els Ajuntaments i consells comarcals en la retirada i eliminació dels nius.

Quin impacte té sobre la salut de les persones?

El comportament de la vespa asiàtica no és agressiu amb les persones, excepte quan estem a pocs metres d'un vesper. No acostuma a haver-hi perill a més de 5 metres de distància del niu ni quan s'estan alimentant o bevent aigua i d'altres líquids. Eviteu entrar en contacte amb aquests insectes i molt rarament hi pot haver un atac. En canvi, si ens acostem a un niu de forma accidental o volguda, les obreres entren en alerta. Els casos en què pot passar això poden ser per realitzar activitats a prop del niu com ara: tallar l'herba, fer alguna activitat de tala o poda d'arbres, esporgar la vegetació d'un marge i altres actuacions.

S'ha d'estar especialment atent als porxos dels habitatges i principalment en els de segones residències que no estan habitades permanentment. També es poden trobar en les casetes dels gossos, xemeneies, balcons, teulades i magatzems. Ocasionalment poden construir el niu en marges de pedra i a nivell del terra.

Quin protocol cal seguir en cas de picada?

Tot i que **no són més perilloses que les de les vespes autòctones**, les picades de vespa velutina són doloroses per la mida gran del fibló. La majoria de persones amb picades presenten símptomes locals de dolor, vermellor i inflamació de la zona de penetració del verí, que desapareix després de diversos dies. En cas de picada:

- Renteu la zona de la pica amb aigua i sabó i apliqueu gel o aigua freda.
- En els primers moments de la picada també es pot intentar desnaturalitzar els components del verí usant calor a la picada, com es pot fer amb la picada d'altres vespes.
- En persones al·lèrgiques poden aparèixer símptomes generals com picor a tot el cos, pujada de la temperatura corporal, baixada de la tensió arterial, problemes respiratoris, problemes cardiovasculars i d'altres símptomes greus.
- En cas de picades múltiples la inoculació del verí també pot provocar aquests símptomes generals greus.
- Si s'observen aquests símptomes, sense perdre la calma però de forma urgent **cal trucar al 061 o anar el més aviat possible a un centre mèdic per rebre el tractament adequat** perquè aquests símptomes poden ser molt greus i poden conduir a un shock anafilàctic.

Més informació a la web:

http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/especies_exotiques_invasores/actuacions/gestio_fauna_invasora/vespa_asiatica/